

## **Kadernota 2018-2027 “Samen komen we steeds verder”**

### **Algemene beschouwingen - fractie bedrijven**

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Allereerst onze complimenten voor het feit dat deze kadernota wederom een technisch goed, helder maar vooral ook een prima leesbaar en overzichtelijk stuk is geworden. Hierbij onze dank aan iedereen die hieraan meegewerkt heeft. Dank ook voor het opnemen (in bijlage 5) van diverse kaartjes die heel overzichtelijk aangeven welke projecten we al hebben gedaan, waar we mee bezig zijn en waar we in de (nabije) toekomst aan gaan werken. Deze kaartjes geven duidelijk aan dat we “niet stil zitten”.

Deze alweer derde kadernota van de huidige bestuursperiode sluit wat onze fractie betreft nog steeds prima aan op het bestuursakkoord “Onze Koers” 2015-2019 en is een logisch en prima vervolg op de vorige kadernota 2017-2026 “koersvast en financieel bestendig”. Ondanks de genomen maatregelen voor het duurzame financieel beleid, alsmede het vrijmaken van middelen voor klimaatadaptatie en voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit, scoren we op de meeste criteria gemiddeld genomen ongeveer gelijk aan de vorige kadernota !

Alleen het risicoprofiel scoort wederom iets minder gunstig dan voorheen. Dat komt mede door een verhoogde inschatting van de risico's. Maar tegenover dit iets minder gunstig risicoprofiel staat, door de inzet van duurzaam financieel beleid, gelukkig wel een forse schuldafname. Tevens ontwikkelt het weerstandsvermogen zich iets gunstiger dan voorheen.

Als fractie hebben we steeds aangegeven dat het waterschap solide, betrouwbaar en vooral ook betaalbaar moet zijn en blijven. Gezien de opgaven die voor ons liggen en gezien de tariefsontwikkeling op korte termijn willen we benadrukken, dat we ons echt zoveel mogelijk zullen moeten beperken tot onze echte kerntaken. Bovendien moeten we er voor zorgen dat we deze taken dan ook zo slim (= voordelig) mogelijk gaan uitvoeren. En daarbij zo veel als mogelijk werk met werk maken. Ook moeten we daarbij voortdurend bezien welke bijdragen anderen kunnen leveren en/of wat anderen zelf kunnen doen.

Bij de kadernota in één opslag staan 4 accenten benoemd:

- Uitvoering van de kerntaken
- Veiligheid is prioriteit
- Samen vernieuwen
- Acceptabele belastingtarieven

Een prima samenvatting, als fractie bedrijven ondersteunen we deze accenten van harte.

Onze fractie is verheugd met het feit dat het zuiveringstarief in 2018 wederom gelijk kan worden gehouden op € 52,74 (voor het 4<sup>e</sup> jaar op rij). In 2019 gaat het tarief dan zelfs iets dalen om vervolgens 2 jaren flink te stijgen en daarna weer redelijk stabiel te blijven.

De daling in 2019 is wat ons betreft eigenlijk niet noodzakelijk en ook niet gewenst. Feitelijk is het een cosmetische operatie om de forse tariefstijging in het watersysteembeheer enigszins te compenseren. Maar dit geschiedt dan wel door een flinke inzet van de reserves en resulteert vervolgens in een forse (inhaal) verhoging in de jaren 2020 en 2021.

Wat ons dus zorgen baart is de tariefs-ontwikkeling door de jaren heen. Gezien de voorliggende opgaven en kosten is dit in zijn algemeenheid ook wel verklaarbaar. Maar we moeten hierbij echter wel waken voor een te groot “jo-jo” effect en een “oneigenlijk” gebruik/inzet van de reserves door de jaren heen. Ook bij de vorige kadernota gaven we dit al aan. Wij verzoeken het DB om een slimme strategie te ontwikkelen om deze grote fluctuaties te voorkomen. Het op een andere manier inzetten van de egaliseringsreserve dan wel onze bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid zou hierbij een optie zijn. De bestemmingsreserve DFB zuiveringsbeheer heeft na afloop van de planperiode (2027) nog een positief saldo van bijna 2 miljoen Euro (waarbij die van het watersysteembeheer in 2022 al op is). Hiervan zou in de “moeilijke” jaren (2020 en 2021) wellicht meer ingezet kunnen worden. Wij verzoeken het DB dan ook om deze mogelijkheid in de volgende kadernota mee te nemen.

Verder verzoeken wij het DB nog eens goed naar het verloop van de egaliseringsreserve zuiveringsbeheer te kijken. Conform de zojuist vastgestelde jaarrekening 2016 bedraagt deze op 31 december 2016 een bedrag van € 10.884.000,- (na een forse toevoeging van het positieve resultaat uit 2016). Echter de verwachte stand op 1 januari 2018 (conform de nu voorliggende kadernota) is slechts € 5.001.000,- . Dat zou dus een afname in één enkel jaar van € 5.883.000,- betekenen. De minderopbrengst (in 2017) van de switchtransactie SNB kan hierin echter niet meer meegenomen zijn omdat die minderopbrengst inmiddels in het verloop van de bestemmingsreserve DFB is opgenomen en dus niet meer ten laste komt van de exploitatie 2017.

Ondanks de toch forse tariefstijging in de eerstkomende jaren (en dan vooral bij de watersysteemheffing), kan onze fractie de nu voorliggende kadernota 2018-2027 ondersteunen. Dat betekent uiteraard niet dat we nu achterover kunnen gaan leunen. Want voor enkele categorieën gaan de tarieven in zijn totaliteit de eerstkomende jaren wel fors omhoog (zowel relatief als t.o.v. andere categorieën), en we zullen dat dan ook heel goed moeten uitleggen. Communicatie is daarbij heel belangrijk. Vooral aan onze burgers en bedrijven zullen we simpel, duidelijk en overzichtelijk moeten vertellen wat we doen, waarom we het doen, wat het kost en waarom de verhoging noodzakelijk is. De jaarlijkse belastingaanslag is daarvoor een uitermate geschikt moment. Het verzoek aan het DB is dan ook om dat moment vanaf volgend jaar nog optimaler te benutten en ook te bezien welke mogelijke andere kanalen en momenten daarvoor geschikt zijn.

In het kader van duurzaam financieel beleid maar ook gezien de te verwachte tariefs-ontwikkeling in de eerstkomende jaren is het van belang dat mochten er onverhoopt tegenvallers optreden, dat die dan binnen de exploitatie worden opgevangen (desnoods met extra bezuinigingen). Het “wegstrepen” van tegenvallers tegen meevallers is wat ons betreft geen goede methode/oplossing en dient dan ook niet gehanteerd te worden. Het is daarom van belang om eventuele tegenvallers tijdig aan het AB te melden, inclusief de te nemen (financiële) maatregelen.

Wat ons erg verontrust, en bovendien ook een steeds groter beslag op onze financiële ruimte legt, is het oplopende bedrag wat kwijtschelding van waterschapbelastingen ons kost. Ondanks het feit dat we als maatschappij uit de (financiële) crisis zijn en het met de economie stukken beter gaat dan voorheen lopen deze kosten toch nog steeds op. Voor 2018 wordt inmiddels rekening gehouden met een bedrag van ruim 3,2 miljoen Euro aan kwijtschelding. Onze fractie kijkt dan ook reikhalzend uit naar het onderzoek van de effecten van versobering van het kwijtscheldingsbeleid. Graag vernemen we wanneer we dit kunnen verwachten.

Belangrijk is ook dat er nogmaals goed naar onze gehele zuiveringsinfrastructuur wordt gekeken. Gezien de leeftijd is steeds meer inspectie en onderhoud/vervanging nodig. Van belang hierbij is dat ook hierbij naar vernieuwende en/of niet conventionele oplossingen wordt gekeken. Voorts is van belang dat de kosten hiervan op voorhand goed worden bekeken en begroot, zodat we achteraf niet met enorme overschrijdingen c.q. kostenverhogingen worden geconfronteerd. Wanneer kunnen we hiervan een adequaat overzicht verwachten ?

Innovatie blijft uiteraard een belangrijk issue maar wel altijd in goede afstemming en in samenwerking met andere waterschappen en het bedrijfsleven. Niet altijd zelf het wiel willen uitvinden. Uiteraard dienen innovaties altijd gericht te zijn op substantiële verbetering van kosten en kwaliteit van onze primaire taken. De inzet op bijvoorbeeld zon- en windenergie ondersteunen wij hierbij van harte. Mede gezien het feit dat dit ook tot toekomstige lastenverlichting kan leiden.

Verder is in het kader van duurzaam financieel beleid en ook in het kader van de tariefsontwikkeling van belang om onconventioneel naar onze (financieel) grootse vaste activa te kijken. We doelen hierbij in eerste instantie op de Nederlandse Waterschaps Bank (NWB) maar ook op de Slibverwerking Noord-Brabant (SNB). Het daarin door ons geïnvesteerde dan wel opgebouwde vermogen (vele tientallen, vaak “onzichtbare”, miljoenen) zou beschikbaar gemaakt kunnen worden. Hiermee kunnen we dan onze eigen schuldpositie fors verlagen ! En daardoor tevens onze rentelasten flink verlagen waardoor we de tarieven kunnen matigen en/of ons ambitieniveau kunnen verhogen/versnellen. Bovendien komt de te realiseren boekwinst ten gunste van de exploitatie wat dan bij een overschot zal leiden tot een forse toevoeging aan de egalisatiereserves. (en bij inzet daarvan dus lagere tarieven !)

Dit zou kunnen gebeuren door deze activa te verkopen aan andere (markt)partijen dan wel deze activa te privatiseren. Uiteraard is dit een langdurig proces en hebben we daarbij de medewerking van de andere aandeelhouders nodig. Ook zullen uiteraard vooraf goede afspraken moeten worden gemaakt voor de continuïteit en toekomstige prijsstelling van de aan ons te leveren prestaties.

Specifiek in het kader van de toekomstontwikkelingen van SNB, maar ook in de toekomstplannen van de NWB, verzoeken wij het DB deze optie serieus in overweging te nemen alsmede onder de aandacht te brengen van alle andere relevante partijen.

Tenslotte,

We danken het DB en alle medewerkers van het waterschap voor hun inzet en betrokkenheid in de afgelopen periode. Met hun voortdurende inzet en betrokkenheid kunnen we terecht zeggen “samen komen we steeds verder”.

We spreken dan ook de wens en verwachting uit dat we de nu voorliggende kadernota in samenwerking met alle betrokkenen (zowel binnen als buiten) tot een goede, en vooral betaalbare uitvoering, gaan brengen.

Met vriendelijke groet,

Fractie Bedrijven  
Waterschap Brabantse Delta